

ישבע או באר'אבנה כ

נראתה השבוע תזונת הרכבת של באר'שבע. התחנה שונה לאדיס אבבה. על קיר סמוך מובלים מובטלי באר'שבע כשבויים איטלקים.

שני שתיים של צילומים — תמונות הסיום של הסרט המלחמתי מעניינת למדי. עשה מרחש בחבש, בתחילת מלחמת העולם הראשונה (דוד ניבן) וטייסו (מייקל וילדינג) נל על ידי פאטרול איטלקי שמפקדו הוא אלברטו טלקי מניח לבריטים להימלט מהשבי, וכעבור זמן קצר הוא יחד עם יחידתו, כשבוי בידי הבריטים. כדי להשאר בחיים, נאלצים השוברים והשבויים להימלט. שמאפשר לפתח סאטירה נילעגת למדי על תום המלחמה נשארים עדיין האיטלקים שבויים, שהם עולים לקרונות הרכבת שתסיעה אותם לגינת יחידת הצבא הבריטי ששבתה אותם את נשקיהם כבוד. סצינה סופית זאת הוסרטה השבוע.

תוהו ובוהו בשלוש שפות

ההסרטה הופך שטח-הצילומים לתוהו ובוהו. באיטלקית, אנגלית ועברית, מנסרות בחלל-האוויר. ומים למחצה מתרועעים בשטח. מחצית הניצבים נגב בקרונות-הרכבת העומדים סמוך לתחנה; והי נשמעת בקושי להוראותיהם של שני עוזרי-הצילום: יואל זילברג וזאב חבצלת. נדמה כאילו לא יכול להתקבל אפילו מטר אחד של סרט קולנועי.

וכיום עתונאית ישראלית, מחליפים חיובים בצוותא. ההסרטה מתלחשים כי היחסים בין שני הכוכבים, אינם תקינים ביותר, בגלל פירסומת מוגזמת.

למטה נראים החיילים האנגלים, גם הם ממבוסלי באר'שבע ואביורי הצילום השונים של צוות המטריטים. תמונה זו, אשר תיראה בסרט במשך זקנות ספורות בלבד, ואשר תהווה את סיומו של הסרט, שקטעים רבים ממנו צולמו בארץ, צולמה במשך שלושה ימים.

קים בהפסקות. הכדורים — אף לא בקבוק אחד. כשלקחו אותם להסרטה בסביבות סודום, לא דאגו להם אפילו למיזרונים — סוף סוף אלה רק כדורים. כשניסו להתמרה, ולדרוש העלאה בשכר, הוועקו מיד אנשי המימשל הצבאי שדאגו להסביר לאנשי-השבת שסיני מה זה לא פאנטזיה. ומאו מלווה אותם משך ההסרטה, סרן מטעם המימשל הצבאי.

הפרימאדונות של כל העסק הזה הם, כמובן, שני הכוכבים — ניבן וסוראדי. שני התלכוכבים, מייקל וילדינג — מי שהיה אחד מבעליה של ליו טיילור — ואמדיאו גאראי האיטלקי, הספיקו כבר לעזוב את הארץ.

ניבן האנגלי הוא חביב כל הניצבים. רובם כבר גבו ממנו חתימות אוטוגראפים, תוך כדי הסרטה. הוא אדיב, סימפאטי וחברותי. מדבר עם כל אחד ונשאר קרירות גם בהמסין הלוהט ביותר. הוא מגיע במונית ממלונן, ישר לשטח הצילומים, מחייך לכולם בחביבות, אומר את המשפט האחד שיש לו להגיד — וחוזר במונית למלון.

סוראדי הוא טיפוס שונה לגמרי. האיטלקי בעל ההופעה האנטיפאטית, שפניו עושים רושם כי הנה בכל רגע הוא עלול לפרוץ בבכי קורע לב, משמש עתה אליל-תורן של הקולנוע האיטלקי. פניו הבכיניים וצורת דיבורו המתפצלת, היקנו לו שם של אחד מטובי הקומיקאים האיטלקים. גם משכורתו, כ-4000 לירות ליום, היקנתה לו שם זה. הוא מתנהג כפרומה באלרינה. צבא של ששה עוזרים מקיף אותו כל הזמן. אחד מהם הוא כפילו, העושה בשבילו את החזרות ואת הצילומים הרחוקים, שבגללם לא כדאי לו להטריח את עצמו. השני הוא שמשו האישי. הוא דואג להתזקק את התרמיל והחבילה, אותם נושא סוראדי בסרט, שעה שאין מצלמים. מלבדם מקיפות אותו עוד ארבע נשים: אחת דואגת למלבושו, למרות שהוא מופיע בבואי-סחבות מלוכלכים וקרועים. השנייה מקפידה על איפורו, מחזיקה כל הזמן ראי מול פניו. כי אפילו בסצינה בה הוא צריך להתלחם מוזהב ומזוהם, דואג סוראדי שהתלחם יהיו במ' קומם, וששערותיו יהיו לחות. אשה נוספת מלמדת אותו אנגלית, תוך-כדי עבודה. ואילו הרביעית מחזיקה בידה את ספר-התסריט ועוזרת לו לשנן את תפקידו.

ההפתעה הגדולה באה תמיד כשהכל נגמר ואפילו אלה שהסתדרו בקרונות ההסרטה רצים לקבל את התשלום בעד הופעתם. אז, כשכבר נדמה שהמילטון הבמאי ודה לורנטיס האח, הממונה על ההצגה, יספקו כפיהם בייאוש ויקללו את הרגע בו נולד בהם הרעיון להסריט סצינה זו כאן, עושים סדר ומבקשים שקט. אחד הישראלים מתרגם ברמקול את דבריו של דה-לורנטיס למשתתפי פים: "הוא רוצה להודות לכולכם על העזר. זה המצויינת שעשיתם. זה היה ממש מעונג בשבילו לעבוד איתכם."

דפנה דן, האשה היחידה בחברתו של האמריקאי דויד אופטושו.

אלברט סורדי, בבגדים קרוי עים ובלויים, מקפיד שנשם לתלבושת מרופטת זו תהיה צורה אסטתית.

הפסקה

בצל משאיות-הענק נערכים הפלירטים הקטנים. דפנה דן, בלונדית מינאטורית בי מדי אחות לבנים, תיכנס בעקבות סרט זה להיסטוריה. דפנה, חניכת קיבוץ השומר הצעיר שריה, שבהרה בחיי אמנות ובוהימה בעיר, צולמה בסרט בסצינה רגעית בה היא מגישה עזרה לפצוע בתחנת הרכבת. אבל די בכך כדי שיוכרו אותה — היא האשה היחידה המופיעה בסרט.

בין צילום לצילום היא מארחת בחיוכה, לסינדיקט, את דויד אופטושו השחקן היהודי — והאמריקאי היחיד המשק בסרט — ואת אלדו גיזפרי, האיטלקי. אולם גם השחקנים הישראליים אינם מקופחים. המון השבויים האיטלקים גויסו, כאמור, ממבוסלי באר'שבע. אולם הקבוצה הראשונה של השבויים, זאת הנראית קרוב ביותר למצלמה, מיוחסת יותר. מדיהם מפורטים יותר, ונדרש מהם שמץ של מישחק — לפחות בהבעות הפנים. מה עוד שבתוכם מופיעים אף השחקנים המקצועיים מאיטליה ואלברטו סוראדי.

כדי בקבוקים לבדואים

כדי כה הסתכר שיש שני סוגי ניצבים: בים המובטלים מבאר'שבע והמובטלים מכסית. אולם למעשה קיים גם סוג שלישי. אלה הם הבדואים הכושיים משבטי הבדואים שבנגב, הממלאים תפקיד של ילדים חבשיים. קודם כל, הם מקבלים פחות כסף מכולם — רק עשר ל"י ליום. הבדלי-הדרגה מתבטא אים לא רק בכסף אלא גם בהענקת המשקע אות הקרים. אנשי הצוות האיטלקיים, למשל, מקבלים שתייה חופשית. מובטלי באר'שבע — בקבוק לארוחת הצהריים ובקבוק בסיום העבודה. מובטלי כסית — עוד שני בקבוקי

המשך